EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 11 13
COM(2024) 528 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl IFRS fondo, EFRAG ir PIOB veiklos 2023 m.

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl IFRS fondo, EFRAG ir PIOB veiklos 2023 m.

1. ĮVADAS

2021 m. balandžio 28 d. Europos Sąjunga priėmė Bendrosios rinkos programą[1], kuri skirta bendrosios rinkos valdymui remti ir stiprinti ir kuriai 2021–2027 m. laikotarpiu skirta 4,21 mlrd. EUR. Bendrosios rinkos programos reglamente standartizavimo procesams numatytas 220,5 mln. EUR biudžeto paketas, iš kurio 61 mln. EUR skiriama aukštos kokybės tarptautinių finansinės ir nefinansinės atskaitomybės ir audito standartų rengimui ir jų integravimui į Sąjungos teisę palengvinti.

Pagal Bendrosios rinkos programą Komisija teikia metinę dotaciją[2] Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų fondui (IFRS fondui), kad šis rengtų tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS apskaitos standartus), Europos finansinės atskaitomybės patariamajai grupei (EFRAG) ir Viešojo intereso priežiūros tarybai (PIOB). Šios organizacijos atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant įmonių ataskaitose pateikiamos finansinės ir tvarumo informacijos kokybę, patikimumą ir prieinamumą. Šioje ataskaitoje apibendrinama jų veikla 2023 m.[3], išskyrus IFRS fondo veiklą tvarumo atskaitomybės srityje, nes ji nėra (bendrai) finansuojama ES dotacijos lėšomis.

2. IFRS FONDAS

2.1. VALDYMAS

IFRS fondas yra ne pelno organizacija, įsteigta siekiant parengti bendrą aukštos kokybės, suprantamų, įgyvendinamų ir visuotinai pripažintų apskaitos ir informacijos apie tvarumą atskleidimo standartų rinkinį, taip pat skatinti ir palengvinti jo naudojimą.

IFRS fondas vadovauja Tarptautinių apskaitos standartų valdybai (TASV), atsakingai už TFAS apskaitos standartų rengimą, ir Tarptautinių tvarumo standartų valdybai (TTSV), kuri buvo įsteigta 2021 m. lapkričio mėn. ir yra atsakinga už TFAS informacijos apie tvarumą atskleidimo standartų rengimą.

Stebėsenos valdyba, kurios narė yra Komisija, sustiprina IFRS fondo viešojo intereso priežiūros funkciją ir skatina toliau plėtoti TFAS ir Tarptautinių tvarumo standartų valdybos (TTSV) standartus kaip aukštos kokybės pasaulinius apskaitos standartus ir pasaulinius informacijos apie tvarumą atskleidimo standartus.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1606/2002[4] dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo (toliau – TAS reglamentas) Komisija gali patvirtinti naujus arba

[1] Reglamentas (ES) 2021/690, kuriuo nustatoma vidaus rinkos ir įmonių konkurencingumo programa (OL L 153, 2021 5 3, p. 1–47).

[2] Anksčiau dotacijos buvo teikiamos pagal 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 258/2014 dėl Sąjungos tam tikros audito ir finansinės atskaitomybės sričių veiklos paramos programos nustatymo 2014–2020 m. laikotarpiui ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB (OL L 105, 2014 4 8, p. 1).

[3] Pagal Reglamento (ES) 2021/690 18 straipsnio 3 dalį ši Komisija ataskaitą skelbia kasmet.

[4] OL L 243, 2002 9 11, p. 1.

iš dalies pakeistus TFAS apskaitos standartus, atsižvelgdama į EFRAG nuomonę dėl tvirtinimo. Atsižvelgdama į TFAS apskaitos standartų ekonominę svarbą, Komisija teikia finansinę paramą IFRS fondui, kad šis galėtų rengti TFAS apskaitos standartus.

IFRS fondą valdo 22 patikėtinių taryba, kuri yra kolektyviai atsakinga už bendrą TASV ir TTSV priežiūrą ir jų narių skyrimą. Skiriant patikėtinius, stengiamasi užtikrinti proporcingą sudėtį pagal geografinę kilmę ir juos turi patvirtinti Stebėsenos valdyba.

TASV ir TTSV sudaro po 14 narių iš įvairių šalių, turinčių profesinės patirties įvairiose srityse, įskaitant akademinę bendruomenę, apskaitą, tvarumą, investavimą, rengimą, rinkos ar finansų reguliavimą ir standartų nustatymą. TASV ir TTSV nariai skiriami penkerių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta vieną kartą. TASV pirmininkauja Andreasas Barckow, o TTSV – Emmanuelis Faberas.

Patikėtiniai taip pat skiria 14 TFAS aiškinimo komiteto narių, kurie aiškina TFAS apskaitos standartų taikymą ir teikia rekomendacijas finansinės atskaitomybės klausimais, taip pat TFAS patariamosios tarybos narius.

2.2. VEIKLA

2.2.1. STANDARTŲ NUSTATYMAS

2023 m. gegužės mėn. TASV paskelbė tam tikras 12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ pataisas. Pataisomis nustatyta laikina atidėtųjų mokesčių, atsirandančių įgyvendinant EBPO antrojo ramsčio pavyzdines taisykles, apskaitos išimtis, taip pat tikslinis bendrovių, kurioms tos taisyklės turi įtakos, informacijos atskleidimas.

Be to, 2023 m. gegužės mėn. TASV paskelbė 7-ojo TAS „Pinigų srautų ataskaita“ ir 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ pataisas. Pataisomis nustatyti informacijos apie įmonės tiekėjų finansavimo susitarimus atskleidimo reikalavimai.

2023 m. rugpjūčio mėn. TASV paskelbė 21-ojo TAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka“ pataisas, kuriose nurodyta, kada valiuta gali būti keičiama į kitą valiutą, ir, kai ji nekeičiama, kaip įmonė nustato, kokį valiutos kursą taikyti, taip pat kokią informaciją įmonė turi atskleisti, kai valiuta yra nekeičiama.

Galiausiai IFRS fondas atnaujino TFAS taksonomiją, kad būtų atsižvelgta į naujų standartų ir pataisų poveikį[5].

Išsami standartų nustatymo veiklos, įskaitant TFAS aiškinimo komiteto veiklą, apžvalga pateikiama IFRS fondo interneto svetainėje[6].

2.2.2. PROJEKTAI

2023 m. kovo mėn. TASV paskelbė parengiamąjį projektą „Finansinių priemonių klasifikavimo ir vertinimo pataisos“, kuriame aptariami konkretūs klasifikavimo ir vertinimo reikalavimai, įskaitant tuos, kurie galėtų turėti įtakos su ASV susijusio finansinio turto

[5] Europos Sąjungos teikiamas finansavimas taip pat naudojamas tam, kad TFAS taksonomija būtų laiku atnaujinama, o tai savo ruožtu prisideda prie vieno Europos elektroninio formato kūrimo.

[6] IFRS fondo darbo planas – https://www.ifrs.org/projects/work-plan/; įgyvendinti projektai – https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/.

apskaitai. Šios pataisos yra tolesnės priemonės, susijusios su 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ klasifikavimo ir vertinimo reikalavimų peržiūra po įgyvendinimo. TASV pataisas paskelbė 2024 m. gegužės 30 d.

2023 m. gegužės mėn. TASV pateikė prašymą pateikti informaciją apie 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ vertės sumažėjimo reikalavimų peržiūrą po įgyvendinimo, siekdama sužinoti suinteresuotųjų subjektų nuomonę dėl jame nurodytų vertės sumažėjimo reikalavimų ir susijusios informacijos atskleidimo.

2023 m. birželio mėn. TASV pateikė prašymą pateikti informaciją apie 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ peržiūrą po įgyvendinimo, siekdama sužinoti suinteresuotųjų subjektų nuomonę dėl jame nurodytų reikalavimų.

2023 m. liepos mėn. TASV nusprendė iš dalies pakeisti 9-ąjį TFAS, kad būtų geriau atsižvelgta į elektros energijos pirkimo sutarčių (EEPS) poveikį finansinėms ataskaitoms, nes bendrovės vis dažniau sudaro EEPS dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos pirkimo. EEPS taip pat yra svarbi Europos bendrovių įsipareigojimo švelninti klimato kaitos poveikį ir mažinti jų gamybos procesų ir produktų priklausomybę nuo iškastinio kuro dalis. 2024 m. gegužės 8 d. TASV paskelbė EEPS parengiamąjį projektą.

2023 m. rugsėjo mėn. TASV paskelbė parengiamąjį projektą „TFAS apskaitos standartų metiniai patobulinimai. 11 tomas“, kuriuo siekiama patikslinti skirtingų TFAS apskaitos standartų formuluotes arba ištaisyti palyginti nedidelius nenumatytus trūkumus, praleidimus ar prieštaravimus, susijusius su TFAS apskaitos standartų reikalavimais. 2024 m. liepos 18 d. TASV paskelbė galutines pataisas.

2023 m. lapkričio mėn. TASV paskelbė parengiamąjį projektą „Finansinės priemonės, turinčios nuosavybės ypatybių“, kuriame paaiškinama, kaip įmonė turėtų atskirti skolos priemones nuo savo išleidžiamų nuosavybės priemonių.

2023 m. TASV taip pat užbaigė svarstymus dėl projektų „Pirminės finansinės ataskaitos“ ir „Viešai neatskaitingos patronuojamosios įmonės. Atskleidimas“ ir planuoja 2024 m. paskelbti du naujus TFAS apskaitos standartus: 18-ąjį TFAS „Pateikimas ir atskleidimas finansinėse ataskaitose“ ir 19-ąjį TFAS „Viešai neatskaitingos patronuojamosios įmonės. Atskleidimas“.

Išsami projektų apžvalga pateikiama IFRS fondo interneto svetainėje[7].

2.3. SKAIDRUMAS IR ATSKAITOMYBĖ

2.3.1. SKAIDRUMO TAISYKLĖS

Visi TASV ir TFAS aiškinimo komiteto posėdžiai yra vieši. Posėdžių darbotvarkės skelbiamos iš anksto, o patys posėdžiai transliuojami internetu. Be to, savo interneto svetainėje TASV skelbia ketvirčio susitikimus su suinteresuotaisiais subjektais[8].

[7] IFRS fondo darbo planas – https://www.ifrs.org/projects/work-plan/; įgyvendinti projektai – https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/.
[8] https://www.ifrs.org/groups/international-accounting-standards-board/stakeholder-engagement-register/

2.3.2. ATSTOVAVIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

IFRS fondo įstatuose reikalaujama, kad iš Europos, Amerikos bei Azijos ir Okeanijos būtų paskirta po šešis patikėtinius, taip pat vienas patikėtinis būtų paskirtas iš Afrikos ir trys patikėtiniai – iš bet kurio regiono, laikantis reikalavimo užtikrinti bendrą geografinę pusiausvyrą. Pagal paskyrimo TASV nariu kriterijus panašiai reikalaujama po keturis narius paskirti iš kiekvieno regiono, vieną narį – iš Afrikos, taip pat vieną narį paskirti iš bet kurio regiono.

2023 m. gruodžio 31 d. TFAS patariamąją tarybą sudarė 51 organizacija, įskaitant Europos Centrinį Banką (ECB), Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją (ESMA) ir EFRAG. Komisija dalyvauja kaip stebėtoja.

2.3.3. INTERESŲ KONFLIKTŲ PREVENCIJA

IFRS fondo patikėtiniai skiriami trejų metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta vieną kartą, ir privalo įsipareigoti veikti viešojo intereso labui. Iš esmės patikėtinis ir Stebėsenos valdybos narys negali dirbti toje pačioje organizacijoje.

Visi TASV nariai dirba visą darbo dieną ir turi nutraukti visus darbo santykius ir ryšius, kurie gali turėti įtakos jų nepriklausomumui. Neleidžiama būti deleguotam darbdavio arba turėti teisę vėl grįžti pas buvusį darbdavį.

2.3.4. FINANSAVIMO PASKIRSTYMAS

2023 m. IFRS fondas su TASV susijusiai veiklai iš Komisijos gavo 3,05 mln. EUR dotaciją, kuri sudaro 16,4 proc. visų gautų įnašų, skirtų su TASV susijusiai veiklai. Komisija ir toliau buvo didžiausia paramos teikėja, nors, palyginti su 2022 m., santykinė Komisijos ir valstybių narių finansavimo dalis sumažėjo (nuo 34,4 proc. iki 32,0 proc.).

Iš su TASV susijusiai veiklai skirto finansavimo pasiskirstymo pagal pagrindinius geografinius regionus ir tarptautinius apskaitos tinklus matyti, kad ES ir jos valstybės narės skyrė 32,0 proc. visų įnašų, Azija ir Okeanija – 35,6 proc., tarptautiniai apskaitos tinklai – 15,5 proc., Šiaurės ir Pietų Amerika – 5,7 proc., Afrika – 0,8 proc. ir kiti – 10,3 proc.

Pastaraisiais metais atsiradusi IFRS fondo įnašų, skirtų su TASV susijusiai veiklai, mažėjimo tendencija tęsėsi ir 2023 m. Apskritai įnašai, apie kuriuos pranešta, iš viso sumažėjo 5,0 proc. (848 000 GBP), tačiau tarp jų teikėjų buvo didelių skirtumų. Šį sumažėjimą daugiausia lėmė tai, kad maždaug 20 proc. sumažintas Komisijos finansavimas dotacijomis.

2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, visas nepaskirstytas IFRS fondo perteklius buvo 49,5 mln. GBP.

3. EFRAG

3.1. VALDYMAS

EFRAG yra viešai ir privačiai finansuojama organizacija, kuri veikia Europos viešojo intereso labui ir kurios juridinis statusas yra AISBL (Belgijos tarptautinė ne pelno organizacija). Nuo 2022 m. EFRAG vykdo dvejopą užduotį.

Finansinės atskaitomybės srityje EFRAG užduotis – siekti Europos viešojo intereso plėtojant ir skatinant Europos požiūrį finansinės atskaitomybės srityje ir užtikrinant, kad per TASV standartų nustatymo procesą ir susijusias tarptautines diskusijas būtų tinkamai atsižvelgta į šį požiūrį. EFRAG pataria Komisijai, ar ES turėtų patvirtinti naujus (arba persvarstytus) TFAS apskaitos standartus, remiantis TAS reglamento[9] kriterijais. Be to, EFRAG proaktyviai vykdo tiriamąjį darbą apskaitos srityje.

Tvarumo atskaitomybės srityje pagal Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvą (ĮITTD)[10] EFRAG teikia Komisijai technines rekomendacijas – Europos tvarumo atskaitomybės standartų (ETAS) projektus, parengtus taikant patikimą tinkamą procesą, ir remia veiksmingą ETAS įgyvendinimą. Rengdama ETAS projektus EFRAG skatina ETAS projektų sąveikumą su kitų tarptautinius standartus nustatančių institucijų, visų pirma su TTSV ir GRI (Pasaulinė atsiskaitymo iniciatyva), standartais.

EFRAG administracinė valdyba yra atsakinga už visų techninių organų tinkamą proceso priežiūrą. Jai padeda Tinkamo proceso komitetas. 2023 m. EFRAG finansinės atskaitomybės valdybai pirmininkavo Wolfas Klinzas, EFRAG tvarumo atskaitomybės valdybai – Patrickas de Cambourgas, o EFRAG administracinei valdybai – Hansas Buysse.

3.2. FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS RAMSTIS

2023 m. EFRAG darbą finansinės atskaitomybės srityje daugiausia lėmė TASV, TFAS aiškinimo komiteto ir IFRS fondo darbo programa.

Prieš pateikdama galutinę nuomonę dėl naujo TFAS apskaitos standarto ar TASV priimtų jau galiojančių TFAS apskaitos standartų pataisų tvirtinimo, EFRAG pateikia TASV raštus su pastabomis (projektus) ir Komisijai skirtos nuomonės dėl tvirtinimo projektą. Šis patikimas tinkamas procesas sudaro sąlygas suinteresuotiesiems subjektams išreikšti nuomonę dėl EFRAG pozicijų.

Kalbant apie rezultatus, 2023 m. EFRAG paskelbė keturias galutines nuomones dėl 16-ojo TFAS „Nuoma“ pataisų „Nuomos įsipareigojimas pardavimo ir atgalinės nuomos atveju“, dėl 1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisų „Sąlyginiai ilgalaikiai įsipareigojimai“, dėl 12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ pataisų „Tarptautinė mokesčių reforma. Antrojo ramsčio pavyzdinės taisyklės“, dėl 7-ojo TAS „Pinigų srautų ataskaita“ pataisų ir 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ pataisų „Tiekėjų finansavimo susitarimai“ tvirtinimo, taip pat 2024 m. sausio mėn. paskelbė galutinę nuomonę dėl 21-ojo TAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka“ pataisų „Valiutos nekeičiamumas“ tvirtinimo.

EFRAG finansinės atskaitomybės valdyba taip pat paskelbė penkis raštus su pastabomis ir keturias atsiliepimų apžvalgas, taip pat paskelbė tyrimo dokumentą dėl kintamo atlygio apskaitos.

Be to, EFRAG atidžiai stebėjo svarbius TASV vykdomus projektus, kuriuos įgyvendinant 2024 arba 2025 m. TASV turėtų parengti standartus, kuriuos reikės patvirtinti ES. Šie projektai yra, be kita ko, „Pirminės finansinės ataskaitos“, „Viešai neatskaitingos patronuojamosios įmonės.

[9] Žr. 4 išnašą.

[10] 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2464, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, Direktyva 2004/109/EB, Direktyva 2006/43/EB ir Direktyva 2013/34/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo (OL L 322, 2022 12 16, p. 15).

Atskleidimas“ ir „Veikla, kuriai taikomi reguliuojami tarifai“. 2023 m. EFRAG organizavo plataus masto informavimo veiklą ir apskritojo stalo diskusijas siekdama nustatyti, ar TASV manė, kad apskaitos tvarka būtų naudinga Europos suinteresuotiesiems subjektams ir kuo ji būtų naudinga, ar sukeltų taikymo sunkumų. Tada EFRAG informavo TASV apie problemas, su kuriomis susiduria Europos suinteresuotieji subjektai.

Pasitelkdama akademinę komisiją ir akademinį tinklą, EFRAG stiprino bendradarbiavimą su akademinės bendruomenės nariais.

3.3. TVARUMO ATSKAITOMYBĖS RAMSTIS

2022 m. lapkričio 20 d. EFRAG pateikė Komisijai pirmąjį 12 ETAS projektų rinkinį. Juose nagrinėjami įvairūs aplinkos, socialiniai ir valdymo klausimai, įskaitant klimato kaitą, biologinę įvairovę ir žmogaus teises. Juose pateikiama informacija investuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, kad jie galėtų suprasti tvarumo riziką ir galimybes, su kuriomis susiduriama vykdant investicijas, taip pat bendrovių poveikį žmonėms ir aplinkai. 2023 m. liepos 31 d. Komisija priėmė ETAS. Atitinkamas deleguotasis aktas ir priedai, juos patikrinus Europos Parlamentui ir Tarybai, 2023 m. gruodžio 22 d. buvo paskelbti Oficialiajame leidinyje.

2023 m. EFRAG prioritetą teikė ETAS įgyvendinimo darbui, siekdama prisidėti prie tikslo sumažinti bendrovėms tenkančią naštą. EFRAG sukūrė internetinę klausimų ir atsakymų platformą, kurioje bendrovės ir kiti suinteresuotieji subjektai gali gauti atsakymus į techninius klausimus apie ETAS. 2023 m. gruodžio mėn. EFRAG paskelbė tris įgyvendinimo gairių, skirtų bendrovėms, rengiančioms savo tvarumo ataskaitas pagal ETAS, projektus, apimančius reikšmingumo vertinimą, vertės grandinės ataskaitų teikimą ir duomenų vienetų sąrašą.

EFRAG padarė pažangą rengdama MVĮ skirtų atskaitomybės standartų projektus. 2024 m. pradžioje EFRAG galėjo pradėti viešas konsultacijas dėl standarto, skirto biržinėms MVĮ naudoti, kaip numatyta ĮITTD, projekto, taip pat dėl atskiro standarto, skirto nebiržinėms MVĮ savanoriškai naudoti. Baigus rengti šiuos proporcingus standartus, jie turėtų padėti sumažinti MVĮ tenkančią ataskaitų teikimo naštą: biržinėms MVĮ taikomais standartais būtų sukurta proporcinga mažesnių emitentų ataskaitų teikimo sistema, o nebiržinėms MVĮ taikomi standartai padės šioms įmonėms teikti informaciją bankams arba didesnėms grupėms, kurios jas įtraukia į savo vertės grandinę.

Be to, EFRAG toliau tęsė parengiamąjį darbą, susijusį su konkretiems sektoriams skirtų atskaitomybės standartų, kurių reikalaujama pagal ĮITTD, projektu ir XBRL skaitmenine taksonomija, kuri sudarytų sąlygas įmonėms įvykdyti reikalavimą skaitmeniniu būdu paženklinti jų teikiamą informaciją.

Vykdydama visą savo darbą EFRAG toliau teikė didelį prioritetą tam, kad būtų užtikrintas Europos standartų sąveikumas su pasauliniais standartais, visų pirma su Tarptautinių tvarumo standartų valdybos (TTSV) ir Pasaulinės atsiskaitymo iniciatyvos (GRI) standartais. 2024 m. gegužės 2 d. EFRAG ir IFRS fondas paskelbė sąveikumo gaires, kuriose parodomas pasiektas ETAS ir TTSV aukšto lygio suderinimas ir tai, kaip įmonė gali taikyti abu standartų rinkinius, įskaitant išsamią su klimatu susijusios atskleidžiamos informacijos suderinimo analizę.

3.4. SKAIDRUMAS IR ATSKAITOMYBĖ

3.4.1. SKAIDRUMO TAISYKLĖS

EFRAG taiko skaidrų viešą tinkamą procesą. EFRAG tinkamu procesu visiems Europos suinteresuotiesiems subjektams suteikiama galimybė pateikti savo nuomones svarstyti EFRAG. Juo užtikrinama, kad nustatant EFRAG pozicijas, ypač dėl TFAS apskaitos standartų patvirtinimo ir ETAS rengimo, būtų atsižvelgta į apskaitos ir ekonominių modelių bei nuomonių įvairovę Europoje.

EFRAG, vykdydama tinkamą procesą, skelbia pozicijų projektus konsultacijoms, atlieka praktinius bandymus ir kitų formų poveikio analizes, organizuoja informavimo renginius ir atlieka apklausas, skelbia jų rezultatus atsiliepimų suvestinėse ir tada skelbia savo galutines pozicijas. Vykdydama kiekybinius tyrimus, kurių medžiaga naudojama diskusijose apie EFRAG raštus su pastabomis ir rengiant nuomones dėl tvirtinimo ir kurie pamažu užima vis svarbesnę EFRAG tiriamojo darbo dalį, EFRAG taip pat prisideda prie įrodymais grindžiamo standartų nustatymo.

EFRAG finansinės atskaitomybės valdybos, EFRAG tvarumo atskaitomybės valdybos, EFRAG techninės ekspertų grupės finansinės atskaitomybės klausimams, EFRAG techninės ekspertų grupės tvarumo atskaitomybės klausimams ir EFRAG standartus nustatančių institucijų konsultacinio forumo (EFRAG CFSS) posėdžiai rengiami viešai. Posėdžių darbotvarkės, posėdžių darbotvarkių patvirtinamieji dokumentai ir santraukos skelbiami EFRAG interneto svetainėje. Posėdžiai taip pat gali būti stebimi internetu, o įrašai saugomi internete kelis mėnesius. EFRAG tvarko viešą skaidrumo registrą.

3.4.2. ATSTOVAVIMAS IR ATSKAITOMYBĖ

EFRAG siekia užtikrinti tinkamą geografinę, profesinės patirties ir lyčių pusiausvyrą Finansinės atskaitomybės ir Tvarumo atskaitomybės valdybose, atitinkamose techninėse ekspertų grupėse, darbo grupėse ir patariamosiose grupėse, taip pat Europos laboratorijos iniciatyvinėje grupėje ir projektų darbo grupėse. Finansinės atskaitomybės ir Tvarumo atskaitomybės valdybų ir techninių ekspertų grupių narių, turinčių tą pačią pilietybę, skaičius yra ribotas, taip pat nustatytos taisyklės dėl profesinės patirties ir lyčių pusiausvyros.

EFRAG valdybos narius skiria EFRAG organizacijos narės.

3.4.3. INTERESŲ KONFLIKTŲ PREVENCIJA

EFRAG vykdo interesų konfliktų politiką, kuria grindžiami jos įgaliojimai dėl viešojo intereso ir kuri skelbiama EFRAG interneto svetainėje[11]. EFRAG valdybos nariai ir EFRAG darbuotojai kasmet patvirtina savo nepriklausomumą, pateikdami pasirašytas deklaracijas.

[11] www.efrag.org.

3.4.4. RYŠIAI SU EUROPOS PARLAMENTU IR VALSTYBĖMIS NARĖMIS

EFRAG palaiko glaudžius ryšius su Europos Parlamento nariais. Tvarumo atskaitomybės srityje Europos Parlamentas įsteigė ryšių grupę, kuri reguliariai bendradarbiauja su EFRAG.

EFRAG reguliariai dalyvauja Europos Komisijos Apskaitos reguliavimo komiteto ir Valstybių narių ekspertų grupės tvarių finansų klausimams posėdžiuose, kuriuose su valstybių narių ekspertais aptariami neišspręsti klausimai, visų pirma susiję su TFAS apskaitos standartų patvirtinimu.

3.5. ĮVAIRINIMAS IR BIUDŽETAS

2023 m. bendras EFRAG biudžetas siekė 12,3 mln. EUR. Apskaičiuota, kad trečiųjų šalių nepiniginiai įnašai, t. y. EFRAG finansinės atskaitomybės valdybos ir tvarumo atskaitomybės valdybos išorės narių, EFRAG techninės ekspertų grupės finansinės atskaitomybės klausimams ir techninės ekspertų grupės tvarumo atskaitomybės klausimams (mokama tik pirmininkams) laikas, taip pat laikinos komandiruotės į EFRAG sekretoriatą, sudarė 3,3 mln. EUR.

Atsižvelgdama į tolesnį su ETAS susijusį darbą, pavyzdžiui, įgyvendinimo gaires įmonėms ir XBRL skaitmeninės taksonomijos sukūrimą, Komisija padidino 2023 m. ES įnašą nuo 4,2 mln. EUR iki 6,3 mln. EUR papildomoms EFRAG personalo ir administracinėms išlaidoms padengti. Ji padalijo dotaciją veiklai į dvi dotacijas veiksmams: vieną – finansinei atskaitomybei (2,0 mln. EUR), kitą – tvarumo atskaitomybei (4,3 mln. EUR). Tvarumo atskaitomybės bendro finansavimo dalis yra didesnė. Komisija finansavo ne daugiau kaip 60 proc. EFRAG tinkamų finansuoti finansinės atskaitomybės išlaidų ir ne daugiau kaip 90 proc. EFRAG tinkamų finansuoti tvarumo atskaitomybės išlaidų. Kitus piniginius įnašus, susijusius su finansine atskaitomybe, skyrė Europos suinteresuotųjų subjektų organizacijos (0,7 mln. EUR) ir kai kurios nacionalinės suinteresuotųjų subjektų organizacijos (1,9 mln. EUR).

Kalbant apie tvarumo atskaitomybę, Europos suinteresuotųjų subjektų organizacijos finansavo 0,5 mln. EUR, kai kurios nacionalinės tvarumo organizacijos – 0,9 mln. EUR, o pilietinės visuomenės organizacijos – 0,2 mln. EUR.

4. PIOB

4.1. VALDYMAS

PIOB yra pasaulinė nepriklausoma priežiūros įstaiga, prižiūrinti tarptautinių audito, patikinimo ir etikos standartų, kuriuos rengia toliau nurodytos tarptautinių standartų nustatymo valdybos, nustatymo procesą: Tarptautinių audito ir patikinimo standartų valdyba (TAPSV) ir Tarptautinių buhalterių etikos standartų (IESBA) valdyba. Jos pagrindinis vaidmuo – užtikrinti, kad TAPSV ir IESBA taikytų tinkamą standartų ir strategijų rengimo procesą pagal viešojo intereso sistemą. Nuo 2022 m. PIOB yra atsakinga už TAPSV ir IESBA narių atranką ir skyrimą.

Stebėsenos grupė[12], kurios narė yra Komisija, stebi, kaip PIOB vykdo savo viešojo intereso įgaliojimus, ypač atsižvelgdama į PIOB vykdomą standartų nustatymo proceso priežiūrą. Ji skiria 10 PIOB narių (išskyrus pirmininką, kurį skiria IOSCO).

4.2. VEIKLA

2023 m. daug dėmesio skirta tvarumui. Kitos temos buvo susijusios su auditoriaus atsakomybės, susijusios su sukčiavimu, stiprinimu, veiklos tęstinumo gerinimu, proporcingu audito standartu mažiau sudėtingiems subjektams ir elgesio pokyčiais mokesčių planavimo srityje, remiantis nauju etikos standartu.

PIOB atrinko keletą naujų IESBA ir TAPSV narių, todėl įvyko didžiausia rotacija per pastaruosius metus. Tai buvo svarbus žingsnis į priekį įgyvendinant 2020 m. Stebėsenos grupės rekomendacijas dėl dviejų valdybų įvairių suinteresuotųjų subjektų sudėties.

PIOB atrinko naujos Suinteresuotųjų subjektų patariamosios grupės narius, kurie iš įvairių suinteresuotųjų subjektų perspektyvos teiks strategines konsultacijas IESBA ir TAPSV dėl jų strategijų, darbo planų prioritetų ir projektų; ši grupė buvo įsteigta 2024 m. vasario 6 d.

2024 m. gegužės 31 d. PIOB paskelbė 19-ąją viešąją ataskaitą, kurioje išsamiai apžvelgiama PIOB veikla 2023 m.[13].

4.3. FINANSAVIMO ĮVAIRINIMAS

2023 m. PIOB pajamos sudarė 2 296 552 EUR. PIOB gavo 17 piniginių įnašų. Tarptautinė buhalterių federacija (IFAC) ir toliau skyrė didžiausią įnašą, tačiau, atsižvelgiant į Stebėsenos grupės rekomendacijas sumažinti audito profesijos priklausomybę nuo audito standartų nustatymo sistemos, IFAC įnašas sumažėjo nuo 1 392 754 EUR (63,56 proc.) 2022 m. iki 950 000 EUR (41,37 proc.) 2023 m. Komisija išliko antra pagal dydį paramos teikėja, skyrusi 350 000 EUR (15,24 proc.) įnašą, po jos didžiausius įnašus skyrė JAV vertybinių popierių ir biržų komisija (200 000 USD), Tarptautinė vertybinių popierių komisijų organizacija (IOSCO) (150 000 EUR) ir Tarptautinis etikos ir audito fondas (130 000 USD). Ispanijos vyriausybė pasirūpina PIOB būstu, kurio vertė – 192 659 EUR[14].

Nors IFAC įnašas toliau mažės, PIOB ir Stebėsenos grupė toliau vykdo informavimo veiklą, kad pritrauktų kitus rėmėjus ir plėstų savo finansavimo bazę.

5. IŠVADOS

Jau daugelį metų ES finansiškai remia IFRS fondą, EFRAG ir PIOB. Jos nuolatinė parama (ne tik finansinė, bet ir politinė) buvo būtina. Ji suteikė jiems galimybę atlikti savo atitinkamas užduotis viešojo intereso labui, taip prisidedant prie aukštos kokybės apskaitos ir audito standartų. 2023 m. didžioji dalis finansavimo buvo skirta EFRAG, siekiant padėti rengti ETAS.

[12] Stebėsenos grupė (iosco.org).
[13] https://ipiob.org/
[14] Visas įnašų sąrašas pateikiamas PIOB metinės ataskaitos 78 puslapyje.